Студијски програм: Основне академске студије информатике

Назив предмета: М140 - Алгебра 1

Наставник: Жарко Мијајловић, Гојко Калајџић, Милан Божић, Александар

Липковски, Драгана Тодорић, Зоран Петровић

Статус предмета: Обавезан

Број ЕСПБ: 6

Услов: М105, М106, М120

Циљ предмета: Стицање општих и стручних знања из алгебре.

Исход предмета: По завршетку курса, студент има основна знања из алгебре. Разуме фундаменталне појмове, главне конструкције и основне теореме из теорије група, теорије прстена, теорије поља и елементране теорије бројева. Оспособљен је да решава задатке из поменутих области и да прати друге курсеве у којима се оне користе.

Садржај предмета:

- Елементи опште алгебре. Појам алгебарске структуре. Алгебарске теорије и алгебарски варијетети, примери. Хомоморфизми; подалгебре и генеришући скупови; директни производи. Конгруенције и количничке алгебре. Теорема о разлагању хомоморфизма.
- Булове алгебре. Парцијално уређени скупови и мреже. Аксиоме Булових алгебри, примери, буловски идентитети и једначине. Опис коначних Булових алгебри.
- Групе. Семигрупе, моноиди, групе. Степен елемента у групи, Лагранжева теорема, ред елемента. Цикличне групе; Ојлерова група и Ојлерова теорема; директан производ цикличних група и мултипликативност Ојлерове функције. Нормалне подгрупе и количничке групе; унутрашњи аутоморфизми група. Теорема о изоморфизму за групе и примене. Диједарске групе. Симетричне и алтернирајуће групе. Опис група реда <8.
- Коначно генерисане Абелове групе. Нормална и елементарна форма.
- Дејство и опис група малог реда. Класовна једнакост; п! -теорема и Силовљеве теореме.
- Увод у теорију бројева. Конгрунеције. Лема о остатку и Еуклидов алгоритам у прстену целих бројева. Прстен Zn, поља простог реда, Фермаова теорема, Вилсонова теорема. Кинеска теорема о остацима. Мултипликативне аритметичке функције.
- Прстени. Последице аксиома, карактеристика. Идеали и конгруенције, количнички прстен, прстен Zn. Прости и максимални идеали. Теорема о разлагању прстена. Прстен полинома над пољем. Лема о остатку и Еуклидов алгоритам за полиноме. Нуле и факторизација полинома. Булове алгебре и прстени.
- Поља. Последице аксиома, карактеристика. Коначна поља. Раширења и степен раширења, Гаусова лема и нерастављивост полинома над Q. Поље разломака. Алгебарски и трансцендентни елементи над пољем, проста раширења. Конструкције лењиром и шестаром. Кронекерова конструкција. Вијетове формуле.

Литература:

- 1. Г. Калајџић, Алгебра, Математички факултет, Београд, 1998;
- 2. Ж. Мијајловић, Алгебра, Милгор, Београд, 1998;
- 3. Н. Божовић, Ж. Мијајловић, Увод у теорију група, Научна књига, Београд, 1990;
- 4. В. Перић, Алгебра, Светлост, Сарајево, 1980,
- 5. A. Clarc, Elements of Abstract algebra, Dover Publ. Co. New York, 1984;
- 6. A. Baker, A concise introduction to the theory of numbers, Cambridge Univ. Press, 1984.

Бр. час. акт. наставе: 5 Теоријска настава: 3 Прак. настава: 2 Лаб.вежбе: - СИР: - Методе извођења наставе: Предавања и вежбе.

 Оцена знања (максималан број поена је 100)

 Предиспитне обавезе
 поена
 Завршни испит
 поена

 активност у току предавања
 писмени испит

 практична настава
 усмени испит

 колоквијум-и
 30
 писмено-усмени испит
 70

 семинар-и